

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26.10.1983, sp. zn. 10 Co 321/83, ECLI:CZ:KSUL:1983:10.CO.321.1983.1

Číslo: 44/1986

Právní věta: Žalobu o vydání majetku z dědictví podle ustanovení § 485 o. z. může podat s úspěchem jen ten, kdo nebyl účastníkem řízení o dědictví (§ 48 not. ř.).

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 26.10.1983

Spisová značka: 10 Co 321/83

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Ochrana dědice oprávněného, Řízení před soudem

Předpisy: 95/1963 Sb. § 48 40/1964 Sb. § 485

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 44/1986 sb. rozh.

Žalobu o vydání majetku z dědictví podle ustanovení § 485 o. z. může podat s úspěchem jen ten, kdo nebyl účastníkem řízení o dědictví (§ 48 not. ř.).

(Rozsudek krajského soudu v Ústí nad Labem z 26. 10. 1983, [10 Co 321/83](#))

Žalobci se proti žalované domáhali vydání majetku, který v řízení o dědictví po zůstaviteli O. B., otci žalobců a bývalém manželovi žalované, nabyta žalovaná neoprávněně. V rozporu se skutečným stavem věci vystupovala totiž v řízení před státním notářstvím v Mostě sp. zn. D 997/81 jako manželka zůstavitelova, přičemž skutečnost, že její manželství se zůstavitelem bylo rozvedeno, vyšla najevo až po právní moci rozhodnutí tohoto státního notářství o vypořádání mezi dědici.

Rozsudkem okresního soudu v Mostě byla žaloba zamítnuta; soud prvního stupně vycházel z názoru, že žalobci nejsou aktivně legitimováni k uplatnění zažalovaného nároku, neboť nárok na ochranu podle ustanovení § 485 a násl. o. z. může s úspěchem uplatnit jen ten, kdo nebyl účastníkem řízení o dědictví. Protože žalobci byli účastníky řízení o dědictví po zůstaviteli O. B., nemají možnost domáhat se ochrany svých zájmů postupem podle ustanovení § 485 o. z.

V odvolání proti tomuto rozsudku žalobci namítali nesprávnost výkladu ustanovení § 485 o. z. a domáhali se změny rozsudku soudu prvního stupně tak, že se jejich žalobě vyhovuje.

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

I když oprávněnost požadavku žalobců na reparaci řízení o dědictví po zůstaviteli O. B. je dána, žalobci tu zvolili takový právní prostředek nápravy, který neodpovídá ustanovením občanského zákoníku 1) a notářského řádu 2) .

Podle ustanovení § 485 odst. 1 o. z. zjistí-li se po projednání dědictví, že oprávněným dědicem je někdo jiný, je povinen ten, kdo dědictví nabyt, vydat oprávněnému dědici majetek, který z dědictví má, podle zásad o neoprávněném majetkovém prospěchu tak, aby neměl majetkový prospěch na újmu pravého dědice.

Podle ustanovení § 48 not. ř. nebrání rozhodnutí státního notářství (mimo případ, kdy byla provedena likvidace dědictví) tomu, kdo nebyl účastníkem řízení o dědictví, z něhož rozhodnutí vzešlo, aby se domáhal svého práva v občanském soudním řízení.

Je tu tedy třeba poukázat především na úzký vztah ustanovení § 485 o. z. a ustanovení § 48 not. ř., které (jak již z jeho slovního znění vyplývá) předpokládá ochranu práv dědice v občanském soudním řízení tehdy, jestliže nebyl účastníkem řízení o dědictví, z něhož rozhodnutí státního notářství vzešlo. Ochrany podle ustanovení § 485 o. z. se tedy dostává tomu, kdo nevystupoval v řízení o dědictví jako účastník. Takový dědic je také ve sporu o vydání majetku z dědictví věcně legitimován k podání žaloby u soudu. Takto legitimován však není ten dědic, který v řízení o dědictví nebyl opomenut, který byl k tomuto řízení řádně přibrán a který tedy byl účastníkem tohoto řízení a tak s ním také bylo jednáno.

V projednávané věci je nepochybné, že v řízení o dědictví po zůstaviteli O. B., vedeném u státního notářství v Mostě pod sp. zn. D 997/81, byli oba žalobci účastníky řízení. Ochrana jejich oprávněných zájmů, narušená postupem státního notářství z příčin vyvolaných žalovanou, může však být i podle názoru odvolacího soudu zajištěna pouze cestou mimořádných opravných prostředků podle ustanovení hlavy druhé a třetí části čtvrté občanského soudního řádu (zákona č. 99/1983 Sb., jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 78/1983 Sb.)

Z uvedených důvodů byl proto odvoláním napadený rozsudek soudu prvního stupně potvrzen (§ 219 o. s. ř.) jako věcně správný.

Výrok o povinnosti navrhovatelů nahradit odpůrkyni náklady řízení odpovídá úspěchu této účastnice v odvolacím řízení (§ 14 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř.).

1) zákona č. 40/1964 Sb. (jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 70/1983 Sb.)

2) zákona č. 95/1963 Sb. (jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 72/1983 Sb.)